

Iscenesettelse

Nicholas Cook (2003): “Music as Performance”

Simon Frith (1996): “Performance”

Philip Auslander (1996): “Liveness: Performance and the Anxiety of Simulation”

Foreleser: Hans T. Zeiner-Henriksen

e-mail: h.t.zeiner-henriksen@imv.uio.no

Tlf.: Mob.: 48059723 Kontor: 22854857

Performance

Framføring?

Opptreden?

Utførelse?

Uttrykksform?

Atferd?

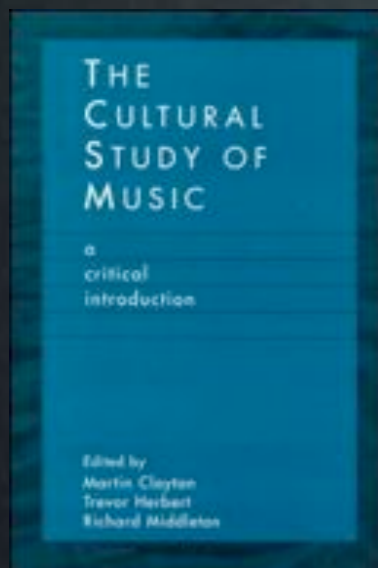
“Act”?

Iscenesettelse

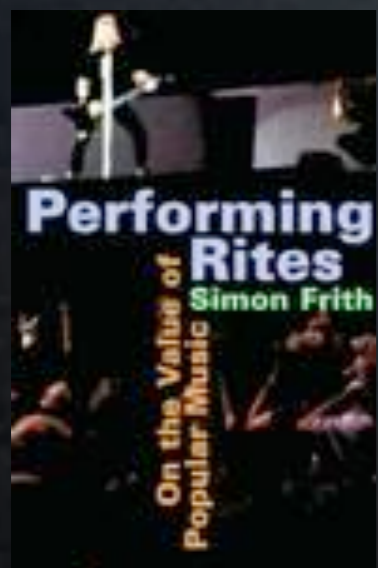
sette i scene - sette opp et teaterstykk

Utvidet betydning: Prosessen
knyttet til det å sette opp et
teaterstykk:

= F.eks.: Konstruere og spille ut en rolle
eller
gjøre en opptreden - en fremføring

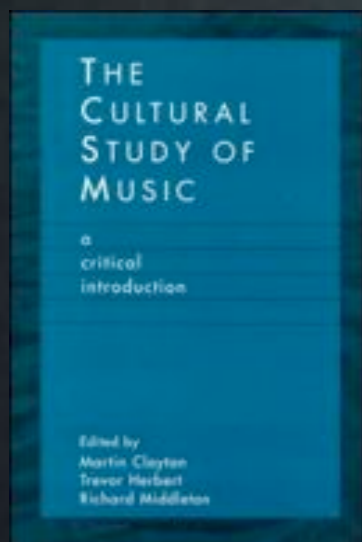
Nicholas Cook (2003): «Music as Performance»
Fra: Martin Clayton, Trevor Herbert og Richard Middleton (red.): «The Cultural Study of Music»

Simon Frith (1996): «Performance»
Kapittel 10 i «Performing Rites: On the Value of Popular Music»

Philip Auslander (1996): «Liveness: Performance and the Anxiety of Simulation»
Fra: Elin Diamond (red.): «Performance and Cultural Politics»

Nicholas Cook

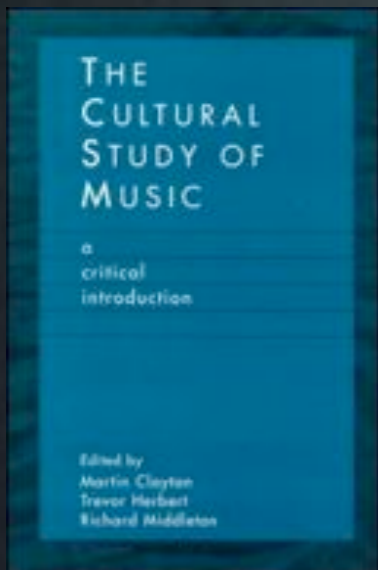

Simon Frith

Philip Auslander

Nicholas Cook (2003): «Music as Performance»
Fra: Martin Clayton, Trevor Herbert og Richard Middleton
(red.): «The Cultural Study of Music»

Arnold Schönberg om utøveren:

“totally unnecessary except as his interpretations make the music understandable to an audience unfortunate enough not to be able to read it in print.” (Newlin 1980: 164)

Musikkvitenskapen: Formet ut fra
språkvitenskap -> musikk behandlet som
skrevet tekst.

Framførelse (performance) - liten plass
som studieobjekt.

Vivo ma non troppo. M.M. ♩ = 100.
6.

This image shows a page of musical notation for piano. It features a grand staff with treble and bass clefs. The tempo is marked 'Vivo ma non troppo' with a metronome marking of 100. The page is numbered '6.' and contains several measures of music with various dynamics and articulations.

ritard.
oboe
Eb clarinet
Eb bass clarinet

This image shows a page of musical notation for woodwinds. It features three staves: oboe, Eb clarinet, and Eb bass clarinet. The tempo is marked 'ritard.' (ritardando). The music is written in a key signature of two flats and a common time signature.

ritard.
110

This image shows a page of musical notation for strings. It features five staves: Violin I, Violin II, Viola, Violoncello (Cello), and Contrabasso (Double Bass). The tempo is marked 'ritard.' (ritardando). The page is numbered '110'.

Performance-studier innen teatervitenskap

Skrevet skuespill + spilt skuespill -> To likeverdige “tekster” som forholder seg til hverandre.

Performance-studier innen musikkvitenskap:

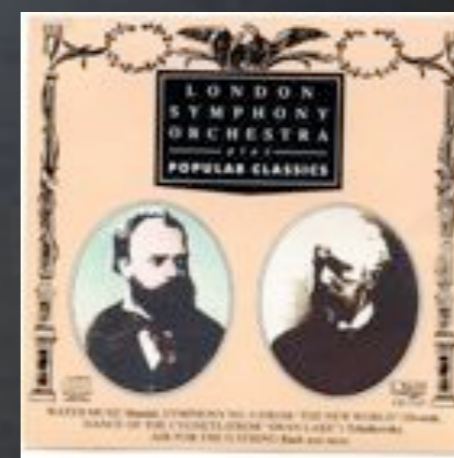
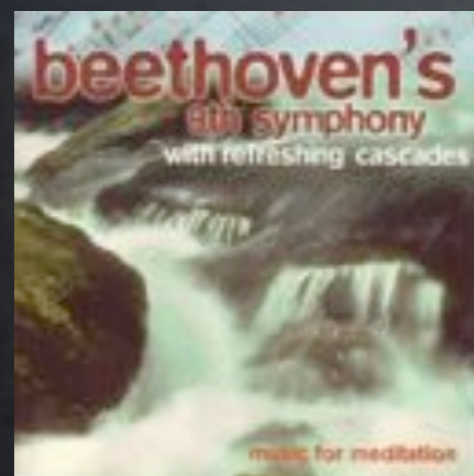
Partituret (notene) et “script”/et utgangspunkt for en framførelse.

Problem: Hva skal studeres?

Hvilken fremføring?

Cook foreslår bl.a. studier av innspillinger:

You are here: [Home](#)

- [Home](#)
- [About CHARM](#)
- [Discography](#)
- [Sound Files](#)
- [Research Projects](#)
- [Outputs](#)
- [Analysing Recordings](#)
- [History of Recordings](#)
- [Download Area](#)

The AHRC Research Centre for the History and Analysis of Recorded Music

The AHRC Research Centre for the History and Analysis of Recorded Music (CHARM) was established on 1 April 2004, supported by a 5-year grant of just under £1m from the Arts and Humanities Research Council.

A partnership of Royal Holloway, University of London (host institution) with King's College, London and the University of Sheffield, CHARM's aim was to promote the musicological study of recordings, drawing on a wide range of approaches ranging from computational analysis to business history; [click here](#) for further details.

Its activities included a major discographical project, residential symposia and other events, and research projects.

Through this website you can discover more about these activities, access our [online discography](#) and library of [ex-copyright recordings](#), see details about our [publications](#), or find information about [early recording history](#) and methods for [analysing recordings](#).

CHARM researchers won a further five years of funding from 2009 under the AHRC's Phase 2 Research Centres scheme, but with a new research programme focussing on the musicological study of live performance. This changed focus is reflected in the successor centre's name: the AHRC Research Centre for Musical Performance as Creative Practice (CMACP). The new Centre will begin on 1 October 2009.

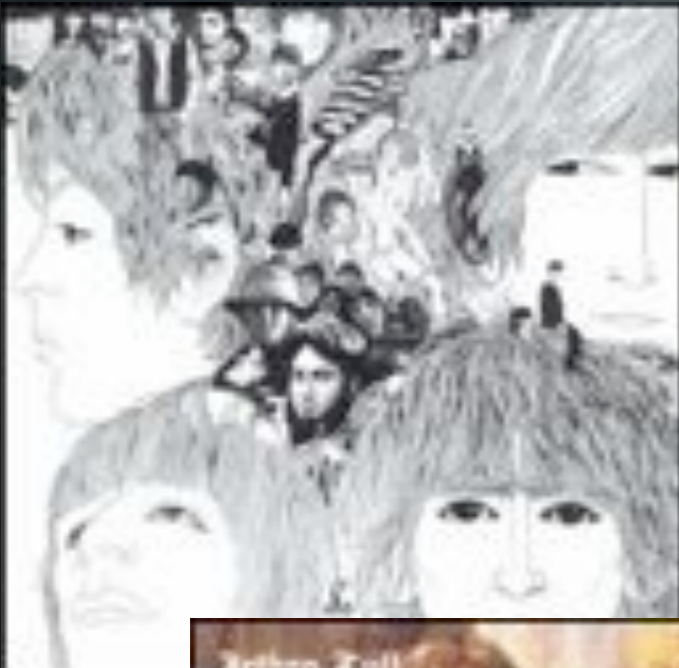
QuickLinks

- [Simple Search](#)
- [Free Text Search](#)
- [Advanced Search](#)
- [Search Help](#)
- [Example Search](#)

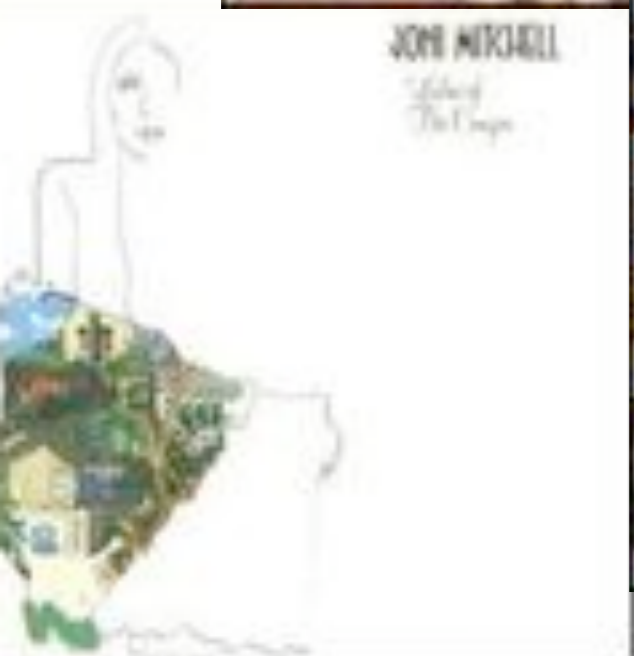

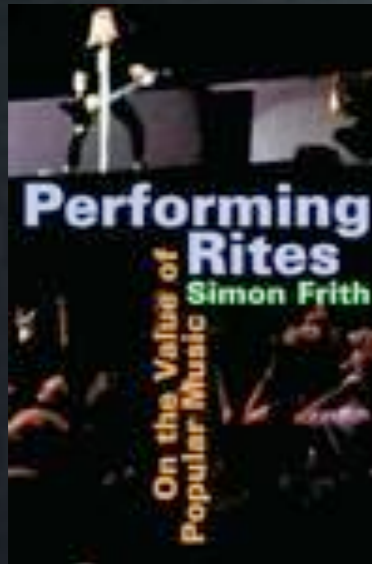
Arts & Humanities
Research Council

THE POLICE SYNCHRONICITY

Simon Frith (1996): «Performance»

Kapittel 10 i «Performing Rites: On the Value of Popular Music»

Hva avgjør om noe blir beskrevet som en performance?

Hva kjennetegner en performance?

Hvordan relaterer performance som skuespill seg til performance som rollespill?

Hvordan er performance på en scene forskjellig fra performance i dagliglivet?

Performance Art (60-tallet)

Et medium - en event

Performance Art (60-tallet)

- verk og artist ble ett
- kunstverket ble levende, bevegelig og foranderlig
- performance = en prosess som krever en mottaker, som er villig til å bli trukket inn i akten, og
- en artist (som kunstverk) som ut fra sin subjektivitet (kropp, bevegelser) skaper en “persona”

Performance:

1. Artistens framføring gjennom det sceniske og musikalske (musikk, kroppsspråk) = artistens “selvpresentasjon”; artisten gir uttrykk for noe.
2. Vår lytting og betraktning er også en performance; artisten avgir mer enn sitt uttrykksregister; han/hun avgir også et tolkningsrom hvor lytteren skaper mening, evaluerer og trekkes inn (frastøtes) av det som foregår.

Samspeilet mellom artist og publikum i en vellykket performance

- Publikum må være villig til å betrakte artisten som et objekt - en erotisk størrelse, et attraktivt objekt, et felles, sosialt objekt, etc.
- Artisten er samtidig et subjekt, vi må tro på henne/han. Artisten må spille på seg selv som en noenlunde stabil, autentisk figur.

Samspillet mellom artist og publikum i en vellykket performance

- Publikum må selv ta del i en performance-rolle – ta del i spillet – hvis ikke faller spillet sammen...

Outkast: «Hey Ya» 2003

Live performance

- Kombinasjonen av planlagt/regissert og spontant/fritt.
- En performance er innenfor en ramme som bestemmer hvordan artist og publikum ter seg (“en performativ ramme”)

Performance i populærmusikk

- tar form mellom noe helt nytt og innovativt og noe helt låst og fiksert - det spontane og det planlagte
- en emergent struktur = små enkle handlinger utgjør sammen en kompleks helhet - det som skjer realiseres som handling og ageres ut - tanke og handling som ett.
- rammer for følelser og intensitet; emosjonsstoff.
Kontakt mellom artist og publikum - en overenskomst mellom de to.

“Just as a singer is both performing the song and performing the performance of the song, so we, as an audience, are listening both to the song and to its performance. For me, this is a literal process: to hear music is to see it performed on stage, with all the trappings. I listen to records in the full knowledge that what I hear is something that never existed, that never could exist, as a “performance,” something happening in a single time and space; nevertheless, it is now happening, in a single time and space: it is thus a performance and I hear it as one, imagine the performers performing even when this just means a deejay mixing a track, an engineer pulling knobs.” (Frith 1996:211)

Artisten / sangeren

forstås både som:

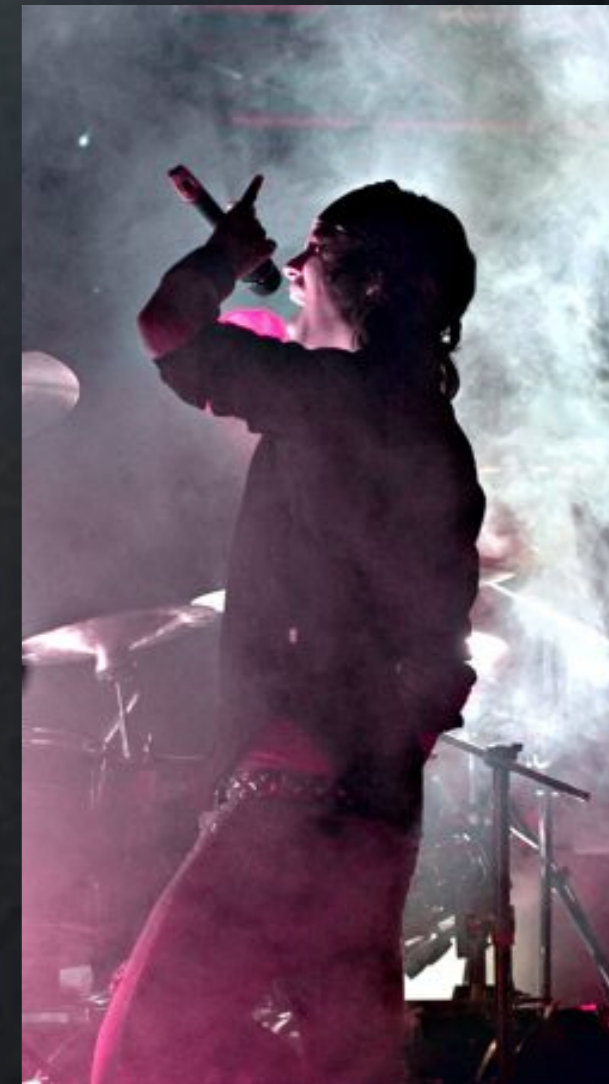
- artisten i sangen (det det synges om)
- den virkelige artisten (sangeren på scenen)

Ulike tegn spilles opp i en opptreden:

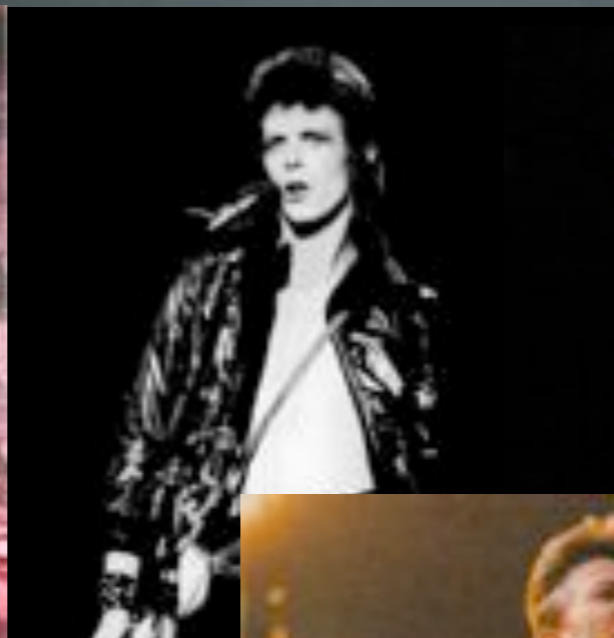
Stemme, kroppsgester, kropp, klær

- står i en direkte sammenheng med det musikalske stoffet

Tegn – sjangerspesifikke

En vellykket opptreden avhenger av om artisten behersker de tegn/elementer som kommuniserer – som holder publikums oppmerksomhet.

Frith: “Star Personality”

1. “The double enactment”: Kombinasjonen av seg selv som person – som “star personality” – og som sangens personlighet (i forhold til tekst/låt).
2. Seg selv som fysisk objekt som produserer fysiske lyder, gester, svette, osv.

“...enacting the protagonist in the song (the right emotion for this part), enacting the part of the star (the moves in keeping with the image), and giving some intimation of a real material being – a physical body producing a physical sound; sweat produced by real work; a physicality that overflows the formal constraints of the performance.” (Frith 1996:212)

Embarrassment and seduction

Performance: En opptreden kan være mislykket:

Live opptreden; risiko for at noe går galt

“Performers always face the threat of the ultimate embarrassment: the performance that doesn’t work.” (Frith 1996:214)

Embarrassment and seduction

Forførelse: Hvordan forføre publikum?

Makte å skape “fellow feeling” gjennom språk, gester og emosjonelle tilstander.

- skape en enhet mellom sal og scene.

-forføre publikum slik at de glemmer seg selv og går opp i en kollektiv “diffuse joy”.

Hvordan?

- Gjennom bruk av illustrative bevegelser med kropp og stemme, integrerte bevegelser, verbale utbrudd, etc.
- Kroppslige bevegelser som gjør noe med andre deler av kroppen.
- Symbolske kroppsbevegelser (konvensjonelle og sjangerorienterte)

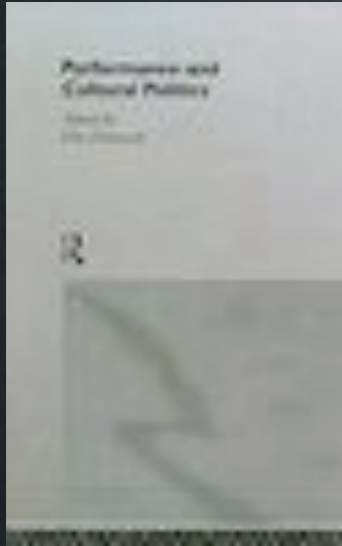
Gester og kroppsspråk - er SPRÅK

Redskap for retorisk overtalelse,
redskap for løgn

Er det uetisk med
en estetisk løgn??

Philip Auslander (1996): «Liveness:
Performance and the Anxiety of Simulation»

Fra: Elin Diamond (red): «Performance and Cultural Politics»

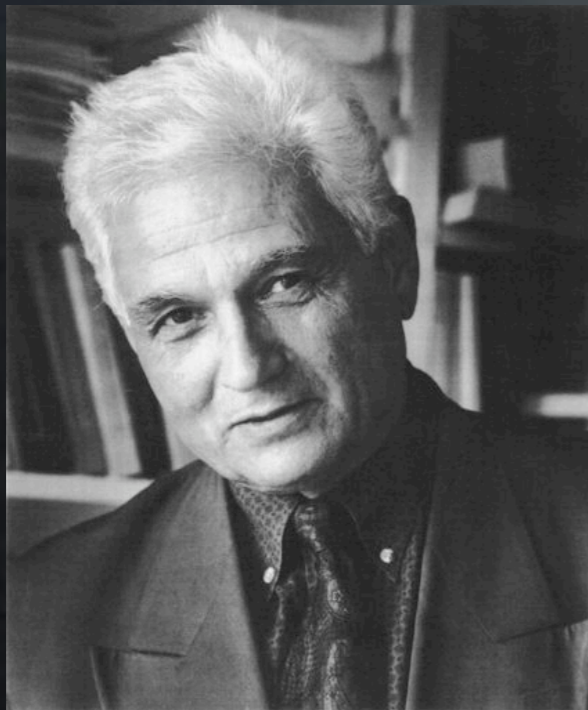
Jacques Attali - om kulturellt økonomi:
Representasjon versus repetisjon
Enkelthendelse versus masseprodusert

Tradisjonell binær opposisjon:

Live versus mediert

Live: integritet - ekte

Mediert: korrupt - falskt

Jacques Derrida
(1930 - 2004)

Eks.: Rasjonell vs. emosjonell

Alternativt syn: Gjensidig avhengighet mellom
“live” og “mediert”.

“Live” har ingen betydning før opposisjonen
eksisterer.

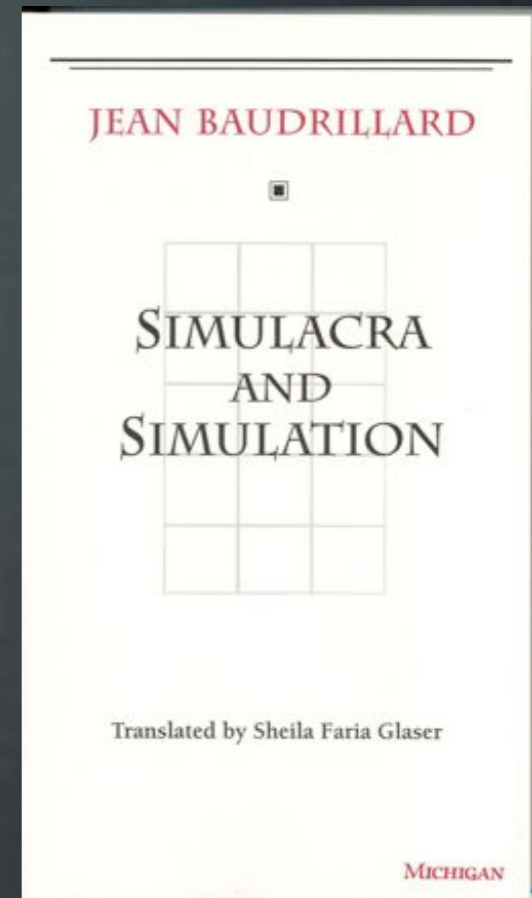
- mediert overføring også i live-sammenheng
- live-konserten formes og innordner seg i forhold til mediering
- bruk av mikrofoner, PA-anlegg
- konserten reproducerer musikkvideoen

“Live” får sin autoritet gjennom referansen til det medierte.

“Live” og “mediert” er både direkte og indirekte sammenbundet.

Jean Baudrillard (1929 - 2007)

Simulakra i vår tid - ingen original -
kun simulakra - simulerte uttrykk

Et sammenbrudd - en implusjon; en trygg
og stabil opposisjon settes i ubalanse -
skaper frykt hos de som holder
opposisjonen i hevd.

Argument: “Live” er ikke den originale urørte ekte størrelsen som må til for å opprettholde balansen.

Sammenbruddet: Milli Vanilli-skandalen 1990

MUSIC TELEVISION®

Prince: «When Doves Cry» 1984

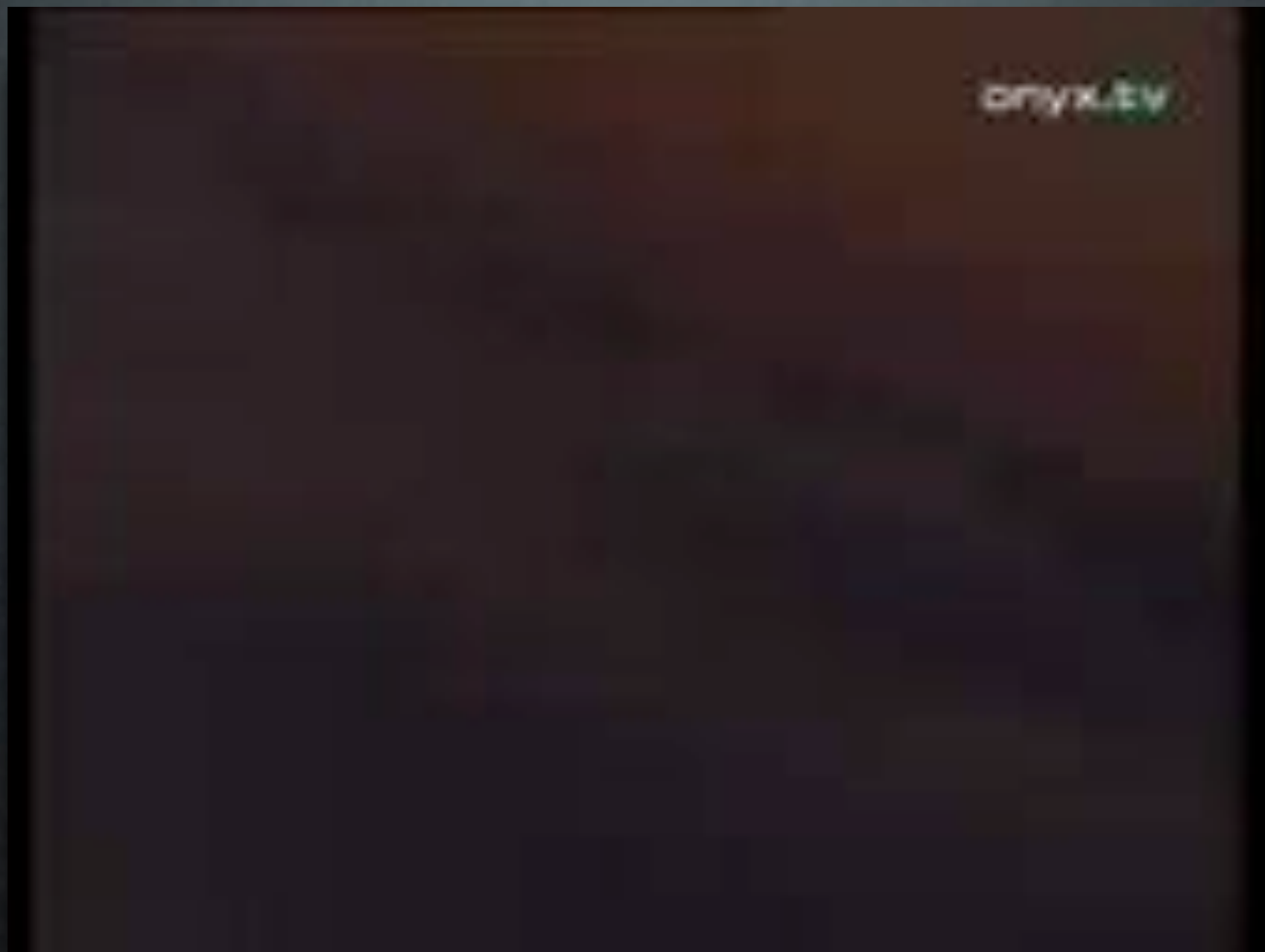

Bruce Springsteen: «I'm on Fire» 1984

U2: «Where the Streets Have No Name» 1987
- vant Grammy Award for “Best Performance Music Video”

Milli Vanilli: "Girl You Know It's True" 1989

Milli Vanilli “live” 1990

Journalister; kritiserte sterkt Milli Vanilli, lip-synking (playback) og også programmert musikk.

For Milli Vanillis publikum var dette langt mindre viktig.

Baudrillard skriver om Watergate som “the scandal effect” og ikke “the scandal” - da praksisen som ble synliggjort gjennomsyret hele det politiske miljøet. Auslander overfører det til Milli Vanilli - ikke en skandale men evt. en skandale-effekt.

“...the music industry and the concentric rings of power that attend it (including music critics) could not afford to admit that it is an industry devoted to simulation. If the distinction between live and mediatized performance were to be revealed as empty, then the ability to sell the same material over and over again – as a studio recording, as a music video, as a live performance, as a video of a live performance, as a live album – would disappear.” (Auslander 2006:89)

En industri uløselig knyttet til simulering peker
mot Milli Vanilli: AVSLØRT!!

Milli Vanilli -> syndebukker

Industrien har behov for myten om “liveness”
som det ekte.

Eric Clapton

MTV Unplugged

Eric Clapton: "Tears in Heaven"
MTV Unplugged 1992

Auslander ønsker å synliggjøre prosesser innen økonomi knyttet til kultur - der representasjon og reproduksjon produseres.

Han ønsker videre å skape en balanse der verken en ukritisk aksept og hyllest av nye teknologiske muligheter eller et nostalgisk forhold til tidligere nærmest utdødde kategorier får dominere.